

EEN DUIVELSVENT, Frederik van Eeden in caricatuur

Zomer 1991 verscheen, tevens als *Mededelingen XXXV van het Frederik van Eeden-Genootschap*. Een Duivelsvent, alle Van Eeden caricaturen verzameld en toegelicht door Nop Maas, uitgave De Beuk Amsterdam. T.g.v.de Van Eeden-herdenking in 1960 was al een boekje van Peter van Eeden en Wim J.Simons verschenen, *Van Eeden! Van Eeden! Daar komt hij aangetreden!* waarin 24 spotgedichten en -prenten summier werden toegelicht. De uitgave van Maas omvat een totaal van 57 caricaturen en een prentbriefkaart als bijlage, en is uitgebreid geannoteerd.

Dat Van Eeden een welkome figuur voor de caricatuur is, behoeft geen nadere toelichting. Zijn karakter, denkbeelden en activiteiten veranderen voortdurend, kortom een vat vol tegenstrijdigheden zoals Jan Fontijn hem schetst in *TWEESPALT, Het leven van Frederik van Eeden tot 1901*.

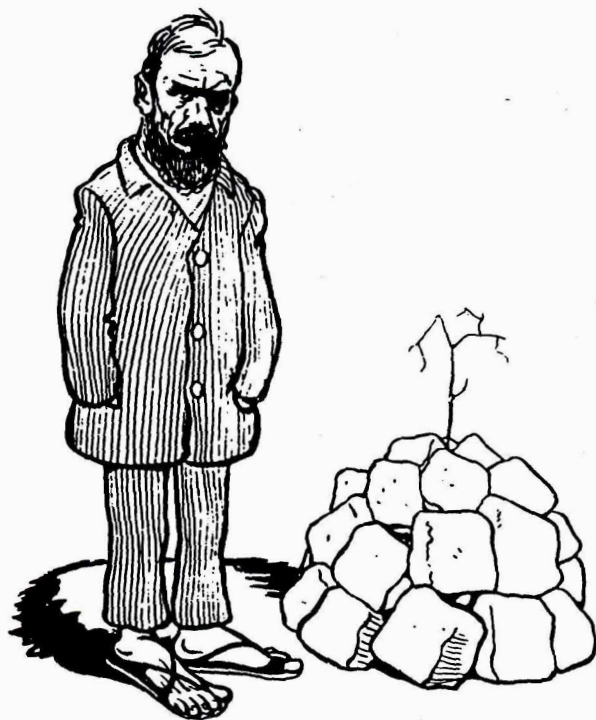
Een groot gedeelte van de caricaturen betreft de sociale en politieke kant: Walden en de vereniging Gemeenschappelijk Grond Bezit, de Amerikaanse reizen en zijn kandidatuur voor de Tweede kamer. Naast de letterkundige kant komt vanaf 1920 zijn (naderende) overgang naar het Katholicisme in beeld.

Ter illustratie twee voorbeelden, één van Hahn en de bijlage :

In de vergadering van de vereniging Walden 23-12-1906 deelt secretaris F.Emons mee, dat Van Eeden en de vereniging vriendschappelijk uiteen zullen gaan. Albert Hahn geeft reeds in het *Zondagsblad Het Volk* van 30 december zijn visie :

In *Uiltjes Weekblad* van 25 maart 1922 verscheen een caricatuur, getekend door Orion, pseudoniem van Patrick Kroon. Deze tekende o.a. ook in *Uilenspiegel* [caricatuur 3,4 en 25] en *De Ware Jacob* [caricatuur 17] :

SES MISLUKT HERVORMER.

FR. VAN EEDEN: Hoe ik mijn boompje ook besproei,
het wil maar niet groeien.

Dit is Frederik van Eeden.
Die vaak — en niet zonder reden! —
Om zijn eigenaardigheden,
Fel en vinnig werd bestreden.
Maar dien men toch graag erkent
Als een man van groot talent.